

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 – 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Gatunki obce i inwazyjne zwierząt w ekosystemach lądowych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	do wyboru
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	10								1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student powinien znać podstawowe pojęcia z ekologii ogólnej i ochrony przyrody lub wiedzę z przedmiotów realizowanych na pierwszym stopniu studiów: filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski, ochrona przyrody.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Kształtowanie przez studentów umiejętności interpretacji zagrożeń związanych z pojawianiem i rozprzestrzenianiem się gatunków allochtonicznych w różnych ekosystemach lądowych.
C ₂	Zapoznanie studentów z metodami ochrony ekosystemów różnych kontynentów przed napływem gatunków obcych.
C ₃	Zapoznanie studentów z gospodarczymi skutkami inwazji przyrodniczych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Wyjaśnia przyczyny pojawiania się gatunków allochtonicznych w nowych obszarach geograficznych	K_Wo1, K_Wo3
EK_02	Identyfikuje zagrożenia rodzimych ekosystemów wynikające z obecności gatunków obcych.	K_Wo3, K_Wo4,
EK_03	Charakteryzuje metody zapobiegania migracji i zwalczania gatunków obcych.	K_Wo3, K_Wo8
EK_04	Interpretuje podstawowe procesy zachodzące w populacjach gatunków ekspansywnych.	K_Uo1, K_Uo3, K_Uo4
EK_05	Ocenia główne zagrożenia rodzimych ekosystemów lądowych wynikające z obecności obcych gatunków zwierząt.	K_Uo4,
EK_06	Potrafi podejmować właściwe decyzje w zakresie ochrony rodzimych gatunków i ich siedlisk podczas pracy w różnych zawodach powiązanych z ochroną przyrody	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Mechanizmy i modele rozprzestrzeniania się gatunków.
Przyczyny rozprzestrzeniania się gatunków allochtonicznych.
Oddziaływanie gatunków introdukowanych na ekosystemy lądowe.
Obce gatunki zwierząt a problemy gospodarcze.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Metody zapobiegania przedostawania się gatunków obcych na nowe obszary.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, analiza tekstów z dyskusją

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	projekt	W
EK_02	projekt	W
EK_03	projekt	W
EK_04	projekt	W
EK_05	projekt	W
EK_06	projekt	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: zaliczenie z oceną - oceny za wykonanie projektu,
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.
O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje ocena z zaliczonego projektu i prezentacji wg
następujących kryteriów: dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb
91-100%.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	10
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	27
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Głowaciński Z. Okarma H., Pawłowski J., Solarz W. 2008. Księga gatunków obcych inwazyjnych w faunie Polski. Wyd. Internetowe IOP PAN w Krakowie. [http://www.iop.krakow.pl/], Pullin A. S. 2004. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wyd. Naukowe. PWN, Warszawa.
Literatura uzupełniająca: Elton. C. S. 1967. Ekologia inwazji zwierząt i roślin. Wyd. PWRiL, Warszawa. Krebs C. J. 1997. Ekologia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa. Michalczyk J., Michalczyk M. 2015. Spadek liczebności dzięcioła białoszyjnego <i>Dendrocopos syriacus</i> w krajobrazie rolniczym południowo-wschodniej Polski w latach 2004-2012. <i>Ornis Pol.</i> 56: 67-75. Michalczyk J. 2014. Expansion of the Syrian Woodpecker <i>Dendrocopos syriacus</i> in Europe and Western Asia. <i>Ornis Pol.</i> 55: 149-161. Nowak E. 1971. O rozprzestrzenianiu się zwierząt i jego przyczynach. Zeszyty Nauk. nr 3, Wyd. PAN, Instytut Ekologii, Warszawa.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej